

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
معاونت پژوهشی
کمیته تحقیقات دانشجویی

پرسشنامه طرح تحقیقاتی دانشجویی

نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: مرصاد اینانلو- فرهاد اینانلو طایفه یغمورلو

استادراهنما: حسین رفیعی

دانشکده: پرستاری و مامایی

عنوان طرح (فارسی): بررسی تعهد حرفه ای و عوامل موثر بر آن در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۵

عنوان طرح (انگلیسی):

Survey of professional commitment And Factors affecting it in nursing students of Qazvin university of medical sciences in 2016.

تاریخ پیشنهاد: پاییز ۹۴

آیا طرح در راستای اولویت پژوهشی است؟.....صفحه.....۸۳..... شماره.....۵۲.....

۱-۱ مشخصات مجریان طرح:

ردیف	نام و نام خانوادگی	رشته تحصیلی و درجه علمی	آدرس و تلفن تماس	کد ملی	امضاء
۱	مرصاد اینانلو	دانشجوی کارشناسی پرستاری	دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین		
۲	فرهاد اینانلو طایفه یغمورلو	دانشجوی کارشناسی پرستاری	دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین		

۱-۲ مشخصات همکاران اصلی

ردیف	نام و نام خانوادگی	شغل	درجه علمی	نوع همکاری	کد ملی	امضای همکار
۱	حسین رفیعی	هیئت علمی	مربی	استاد راهنما		

۲-۱ نوع طرح:

بنیادی - کاربردی ***

✓ کاربردی ***

بنیادی *

۲-۲ مقدمه و معرفی طرح:

امروزه با پیشرفت سریع علوم و روند رو به رشد فناوری های جدید، می توان شاهد تغییراتی در کلیه ی گروه های حرفه ای از جمله حرف مرتبط با سلامتی انسان بود. تغییراتی که موجب طرح دیدگاه های نوین و گسترش مرز های دانش در خصوص ارائه هر چه بهتر مراقبت از انسان ها شده است و مسلما پرستاری نیز به سبب جایگاه و اقتضای حرفه ای خود از این قاعده مستثنی نیست (۱).

پرستاری از حرفه های پیچیده و دشواری است که با استفاده از علوم و مهارت های خاص خود در جهت پیشبرد سلامتی از نظر جسمی، روانی و اجتماعی گام برمیدارد. پرستاری به عنوان یک رشته دانشگاهی، با استفاده از دانش و مهارت های خاص، خدمات مورد نیاز جامعه را به افراد سالم و بیمار در مراکز مختلف ارائه می دهد. آموزش بالینی پرستاری از اجزای لاینفک آموزش نظری است و این دو مکمل یکدیگرند (۲). در واقع پرستاری رشته ای مستقل و شاخه ای از علوم پزشکی است که رسالت آن ارائه خدمات بهداشتی، مراقبتی، درمانی و توانبخشی در بالاترین سطح استاندارد به منظور تامین، حفظ و ارتقای سلامت جامعه است. گام برداشتن در جهت دستیابی به این هدف است که از پرستار یک فرد حرفه ای در گروه سلامت می سازد (۳).

در سال های اخیر سازمان هایی نظیر انجمن دانشکده های پرستاری آمریکا و مربیان پرستاری در موسسات آموزشی و نیز سازمان های مراقبت سلامتی در سطوح ملی بر عملکرد حرفه ای در پرستاری توجه و تاکید کرده اند. همچنین سازمان های مراقبت سلامتی جهت ایجاد تغییراتی در سیستم به سوی حرفه گرایی کامل در پرستاری که بی شک به پیامد های مثبتی برای بیماران منجر خواهد شد، تشویق می شوند (۴).

پرستاری به دلیل داشتن یک بدنه علمی منحصر به فرد به عنوان یک حرفه به رسمیت شناخته شده است و نیازمند آموزش نظری، مهارت عملی و استقلال حرفه ای می باشد. این حرفه دارای معیار های خاص از جمله تعهد قوی به ارائه خدمات به جامعه، تعهد به آموزش و تعهد به استقلال است. تعهد مفهوم اصلی از این معیار هاست (۵).

چوچیان بیان می دارد که تعهد حرفه ای به عنوان یک اعتقاد و پذیرش قوی ارزش های حرفه ای، تمایل به تلاش بسیار جهت ارتقای حرفه و حرفه ای شدن می باشد. محققان گزارش می کنند که مفهوم تعهد حرفه ای شامل نگرانی ها و دل مشغولی های حرفه ای، صداقت، وفاداری، وظیفه شناسی، ارتباطات، بازشناسی، اعتقادات، اخلاقیات، رضایت درونی، رشد حرفه ای و درگیری حرفه ای می باشد (۶).

در واقع هر رفتاری که در هر موقعیتی خاص در قبال دیگری صورت می گیرد، نشانگر تعهدی است که فرد در قبال دیگران دارد. بدون تعهد رفتارهای انسانی معنی و مفهوم خود را از دست می دهند. بنابراین تعهد یکی از ویژگی های انسانی است که در همه وجود دارد اما همه به یک اندازه به آن پایبند نیستند. تعهد حرفه ای را می توان رضایت قلبی و التزام عملی نسبت به وظایف تعیین شده برای انسان تعریف کرد، با این شرط که بدون هرگونه سیستم نظارتی، شخص وظایف خود را به بهترین نحو ممکن به انجام برساند (۷).

تعهد حرفه ای عبارت است از یک رابطه روان شناختی بین شخص و حرفه ای که مشغول به آن است. به عبارت دیگر تعهد حرفه ای یک حالت روانی است که بیانگر نوعی تمایل و نیاز و الزام جهت اشتغال در یگ حرفه خاص می باشد و در برگیرنده سه بعد زیر است: تعهد عاطفی؛ این حیطة نشان دهنده ی علاقه ی فرد نسبت به حرفه خویش و همچنین همانند سازی فرد با کار خویش اطلاق میگردد. تعهد مستمر؛ این تعهد وابسته به فواید حاصل از مشغول شدن به انجام کار و خسارت های ناشی از ترک آن دارد به عبارتی فرد با صرف عمر

خود در راه کسب علم این حرفه به راحتی حاضر به تعویض شغل و حرفه خود نمی باشد. تعهد هنجاری: در این حیطة فرد برای ادای دین خود به این حرفه به عنوان وظیفه و مسئولیت نگاه میکند و شغل خود را ادامه میدهد (۸). تعهد حرفه ای را تعیین هويت با حرفه و دلبستگی به حرفه دانستند و آن را با سه ویژگی توصیف کرده اند: اعتقاد و پذیرش اهداف و ارزش های حرفه ای، میل به تلاش زیاد بر اساس اعتقادات خود فرد، میل به نگهداری اعضا در آن حرفه (۹). تعهد به صورت اعتقاد به اهداف و ارزش های حرفه ای و تلاش برای رسیدن به این اهداف تعیین می شود. جولایی به نقل از مک کی تعهد حرفه ای را احساس هويت و وابستگی نسبت به یک شغل و حرفه خاص می داند و بر تمایل و علاقه به کار در یک حرفه به عنوان تعهد حرفه ای تاکید می کند (۳). همچنین ابعاد اصلی تعهد حرفه ای را می توان در این موارد برشمرد: نوع دوستی (altruism)، وظیفه شناسی و مسئولیت پذیری (Duty and responsibility)، شرافت و درستکاری (honor and integrity)، احترام به دیگران (respect for others)، تعالی شغلی (excellence) و عدالت (justice) (۱۰).

مطالعاتی که در این زمینه انجام شده است، نشان داده اند که عواملی همچون اعتقادات دینی، اخلاق، فرهنگ، احساس تعلق، وضعیت اقتصادی، میزان تحصیلات، ویژگی های شخصیتی، عدالت کاری، وجدان کاری، تعلق سازمانی، درآمد، محل خدمت، سابقه ی کار و از جمله رضایت شغلی بر میزان تعهد افراد تاثیرگذارند (۱۱).

دوران دانشجویی زمان مناسبی برای آموزش و ارتقاء تعهد حرفه ای در دانشجویان می باشد. همچنین به کمک ارزیابی است که آموزش دهندگان می توانند از پیشرفت تعهد حرفه ای توسط دانشجویان آگاه شوند و همچنین از موقعیت برنامه های آموزشی خود در این زمینه اطمینان حاصل کنند. بنابراین، ارزیابی آموزش گیرندگان و برنامه های آموزشی تعهد حرفه ای، نیازی است که سیستم های آموزشی باید در جهت برآورده ساختن آن گام بردارند. قدر مسلم بدون ارزیابی نگرش موجود نسبت به تعهد حرفه ای، بحث در مورد چگونگی آموزش رفتار حرفه ای امری بی فایده به نظر می رسد (۱۲).

بنابراین به نظر می رسد تعهد حرفه ای دانشجویان پرستاری یکی از موضوعات مهم و قابل توجه در آموزش پرستاری به شمار می رود و توجه به عوامل مهم و تاثیرگذار بر این موضوع در دانشجویان ضروری به نظر می رسد. همچنین طی بررسی های به عمل آمده توسط پژوهشگر در منابع در دسترس به نظر می رسد در حیطة علوم پزشکی پژوهشی که اختصاصا میزان تعهد حرفه ای دانشجویان پرستاری را مورد بررسی قرار دهد انجام نشده است. مطالعه حاضر پژوهشی در این زمینه می باشد که با هدف تعیین تعهد حرفه ای در دانشجویان پرستاری پرداخته است تا بتوان در جهت ارتقاء توانمندی های دانشجویان از آن بهره جست.

* پژوهش بنیادی پژوهشی است که عمدتاً در جهت گسترش مرزهای دانش بدون در نظر گرفتن استفاده علمی خاص برای کاربرد آن انجام می گیرد.
** پژوهش کاربردی پژوهشی است که منظور کسب دانش جدید که استفاده علمی خاصی برای نتایج حاصل از آن در نظر گرفته شده و در جهت حصول به هدف کاربردی خاص انجام می گیرد.